

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcoșilor nr. 21.

Se prenumerează și la poșta și la librării.

În România:

la dl Carol Schuler în București, strada Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 cinci v. a. sau 15 bani rom.

Invitare de abonament

la

„TRIBUNA“.

Cu 30 Septembrie v. 1894

expiră abonamentele pe quartalul III. și pe luna Septembrie.

Domnii abonenți sânt rugați a grăbi cu reînnoirea abonamentelor lor pentru regulata expediție a foii.

Abonamentele se fac prin mandate postale și numai pentru un timp, care începe cu prima și se termină cu ultima lunii după stilul vechiu.

Abonamentul lunar costă . . . 1 fl. 20 cr.

Abonamentul trilar costă . . . 3 fl. 50 cr.

Este în interesul dlor abonenți, ca adresele să fie însemnate cât se poate de corect și legibil. Domnii abonenți vechi sânt rugați a lipi pe mandatul postal adresa tipărită dela fașile, în care li-s'a trimis „Tribuna“ până acum.

Administrațiunea.

Două procese.

Măne. Marti, se continuă și se sfârșește în Cluj procesul Memorandului. Dl. Septimiu Albini își va auzi și el pedeapsa. Atenția tuturor Românilor se va îndrepta încă odată spre acel loc, care și-a scris cu atâtă zel și ușurință o neagră pagină în istoria noastră.

Tochmai acum găsim, ca un a propos, în ziarul național slovac „Národné Noviny“, un articol interesant, pe care îl înțelegem vrednic a-l aduce la loc de frunte. Autorul, care pare a fi un jurist distins, subscrie Vladimir.

Eată acest articol:

Vom să discutăm despre procesele „Repliciei“ și al „Memorandului“.

Procesele sânt încheiate definitiv, patrioții români osândiți zac în temnițe, dramele sânt în formă valabilă isprăvite; dar' dacă și chestiunile puse la ordine prin „Replicia“ și „Memorand“ sânt rezolvate, aceasta nici flecarul dela Oradea-mare, Tisza Kálmán nu o crede.

N'avem de gând acum să ne ocupăm cu aceste chestiuni, ci numai și numai cu procesele amintite, căci deși sentențele aduse, acum valabile, au rezolvat în formă valabilă chestiunile în litigiu, și deși această rezolvare după valabilitatea formală și caracterul obligatoriu trebuie să fie recunoscută și respectată; cu toate acestea, precum toate sentențele pe lume, ba și mai mult, toate faptele și actele omenești, așa și acestea nu pot să se sustragă de sub critică, ci mai bine trebuie să slujească drept obiect al rezonanței și criticii ori-și-cui vrea și știe rezona și a se pronunța asupra lor.

În ambele cazuri stătea pe banca acuzatorilor și urmărit un număr anumit de patrioți români numai și numai pentru răspunderea „Repliciei“ și a „Memorandului“. Această împrejurare trebuie să o avem nepregetat înaintea ochilor, dacă nu vom să ne cugetăm greșit, și să trebuie imediat să spunem, că autoritățile, nu numai că n'au încercat a găsi și a trage la răspundere pe autorii amintitelor documente, ci din contră ocotiau cu tot dinadinsul chestiunea de autor și prinseseră pe cine vrură. S'au înbiat peste patruzeci de autori ai „Repliciei“ în mod benevol, — au fost trecuți cu vederea, de asemenea sânt

fapte constatate înaintea tribunalului, că comitetul național-român, în urma mandatului primit dela conferința națională, a însărcinat pe avocatul Coroian a elabora textul Memorandului, că acest din urmă l-a și elaborat și numai elaboratul acestuia a fost aprobat, mai întâi de către comitetul național, pe urmă de către conferința delegaților.

Dar' tribunalului, recte guvernului nostru, Coroianu l-a fost prea puțin, el a vrut să înhațe pe toți fruntașii, în primul rând pe comitetul național și l-a înhațat.

Ia să ne uităm acum puțin la aceste fapte din punctul de vedere la legii.

Acusele au fost întemeiate pe textul paragrafilor 171, 172 și 173 ai codicelui penal din 1878 și cuprindeau delictul aștării contra națiunii maghiare și contra puterii obligatoare a legii în primul cas, ear' în al doilea numai delictul atacării puterii obligatoare a legii: delictul în ambele cazuri săvârșite nu prin compunerea sau redactarea, ci exclusiv prin răspunderea respectivei cărți, recte tipărituri. Paragraful amintit glăsuiește: „Ori-cine aștă în contra vrei-naționalității, sau atacă puterea obligatoare a legii prin răspunderea de tipărituri“ etc. etc.

Văzând acest text al legii, ori-cărui om laic i-s'ar pără, că treaba e clară, pentru răspunderea cutărei sau cutărei tipărituri răspunditorul poate fi tras în judecată, osândit și pedepsit; dar' tocmai de aceea afacerea cere a fi clarificată cum se cade.

§. 7 art. XXXVII din 1880 — despre introducerea codicelui penale — glăsuiește astfel: „în loc de §§. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 18, 19, 20, 24 și 26 ai art. XVIII. l. din 1848 despre delictele de presă, stipulațiunile corăspunzătoare ale legii despre delict și transgresiuni (art. de l. VII. din 1878) intrând în vigoare: celelalte §§. ai legii citate (XVIII. 1848) rămân în vigoare“. Ia să ne uităm mai deaproape la ceea-ce a rămas încă valabil din legea de presă dela 1848. Au rămas valabili §§. între alții și cel al 13, 33, 27 și 43-lea. Ce cuprind oare acestea?

§. 13 spune următoarele: „Pentru delictul de presă cade sub greutatea pedepsei autorul-scriitor, ear' dacă acesta n'ar fi cunoscut — editorul; ear' dacă nici acesta n'ar fi cunoscut — proprietarul tipografiei.

§. 33 spune: „Pentru fiecare articol ce va ești în vr'un ziar, dacă n'ar fi o putință a trage la răspundere pe autor, răspunzătorii sânt și redactorul, editorul, proprietarul și tipografia“.

Paragraful citat arată deci că autorul și hotărâșii numai persoanele, care pot fi trase la răspundere pentru cutare sau cutare tipăritură, ci și rîndueala, în care acele persoane sînt supuse la răspundere; ei ne învață, că în sensul legii de presă ungare nu poate fi tras la răspundere absolut nimeni, dacă autorul e cunoscut, ci numai și numai acesta. Dacă autorul n'ar fi cunoscut, urmează redactorul, respective editorul, pe urmă proprietarul, în sfîrșit tipografia; însă în fiecare cas astfel, că răspunderea celui-ce premerge e cu desăvîrșire independentă și izolată, scăpând pe toți cei următori de sub răspundere.

Ia să ne uităm acum și la celelalte §§. 27 și 43, ce cuprind ei?

§. 27 spune: „Cel-ce scoate din nou la tipar sau vinde o lucrare intelectuală osândită de judecată, va fi pedepsit cu cea mai grea pedeapsă, cu care a putut fi osândit autorul.“

§. 43 înseamnă hotărâște: „Librării pot liberi vinde toate celele tipărituri, care nu sînt atinse de hotărîre judecătorească.“

Legea de presă dar' hotărâște clar nu numai persoanele, care și în ce rîndueală pot fi trase la răspundere, dar' hotărâște mai presus de ori-ce îndoeală și aceea, că este permisă a răspândi liber și fără ori-ce răspundere lucrarea neatacată de

sentență judecătorească. Nu e vorba, legea nu spune aceasta așa de direct, dar' nu mi-e teamă de nici o critică, explicând §§. 27 și 43 în acel sens, căci dacă librarul — adică profesionistul — poate pentru a câștig să răspundă liber, nepedepsit, tipăritura neatacată de sentența judecătorească, cu atât mai sigur poate să o facă nepedepsit ori-și-ce alt om, presupunând că culpabilitatea nu e cuprinsă în faptul, că tipăritura o trimite, răspundește fără bani.

În aparență aci este contradicție între §. 43 al legii de presă și §. 171 al codicelui penal, însă numai în aparență. Nu se poate adevărat afirma nici aceea, că §. 171 al legii din 1878 ar deroga §. 43 al legii din 1848, căci acest §. 43 îl menține în valoare și o lege ulterioară, adică art. XXXVII. din 1880; dar' tocmai această contradicție aparentă cere să fie lămurită. Legea criminală din 1878 completează o lipsă oarecare a legii de presă, căci absolut e permis a răspândi și astfel de tipăritură, despre care nu se știe, cine a scris-o, editat-o, tipărit-o etc., în privința căreia așadar răspunderea nu se poate stabili pe temeiul legii de presă; cel-ce răspunde așadar o astfel de scriere — dacă cuprinsul ei este culpabil — și nu știe sau nu vrea să spună nici pe autor, nici pe editor, proprietar, tipograf, acela poate, fi pe temeiul §. 171 al cod. penal, tras la răspundere pentru răspundere, și pedepsit pentru răspundere, stabilindu-se în același timp culpabilitatea textului; dar' unde este cunoscut autorul, editorul, proprietarul, tipograf, acolo numai acestia pot fi urmăriti, ear' răspunditorul numai în cazul acela, dacă scrierea ar fi fost atacată mai înainte de hotărîre judecătorească.

Corectitatea acestei concepții a mele o confirmă și împrejurarea, că în toată Ungaria largă n'a fost până acum astfel de proces, cum au fost procesele pentru Replică și Memorand; și că în cazul posibilității legale a unei atari urmăriri, cum s'a pus la cale prin aceste procese, ar trebui la fiecare proces de presă trasi la răspundere și pedepsiți pentru aștare și redactorul, editorul, tipograf — afară de autor — căci în fond acestia sînt răspunditori ai scrierii culpabile în măsură cu mult mai mare, decât autorul însuși. În procesul lui Vajansky nimăru nu i-a venit în minte să implice și pe redactorul Pietor, pe consorțiu de editură, tipografia ca organ de expediție, etc. etc., această specialitate stranie a fost rezervată numai Românilor, adică luptătorilor lor de frunte. Ear' pișcherile, că în proces au băgat și pe Nicolas Roman (Replică) nu poate induce în eroare pe nimeni, asta este un calcul, un matrapazlie foarte deșchiat și de aceea în destul de cunoscut.

Dacă însă cuiva i-s'ar pără chiar și numai posibil de a se îndoi de verocitatea și indestuctibilitatea expunerii de mai sus, indeastă îndoeală o desrădăcează pe deplin alinea a doua la §. 7 art. XXXVII al legii din 1880, care din cuvînt în cuvînt astfel glăsuiește: „În casurile de delict și transgresiuni săvîrșite prin calea de presă, privitor la persoane ce cad sub răspundere în sensul §§-lor 13 și 33 ai art. XVIII al legii din 1880, nu sînt a se aplica toate acele dispozițiuni ale codicelui penal, tratînd despre responsabilitate, care (dispozițiunile) isvorî în contradicție cu responsabilitatea istorită din §§. 13 și 33 ai art. XVIII al legii din 1848“.

Legea din 1880 menține deci strict numai aceea responsabilitate, care o stabilește legea de presă, ear' Curia regască chiar încă și în luna Ianuarie a anului curent, prin decisiunea Nr. 113/94 așa a interpretat §. 33, că personalul redacției cade treptat sub răspundere numai atunci, dacă nu e cu putință a trage la răspundere pe autor; ba și mai mult, ea încă a declarat, că

și pentru articoli reproduși după alte gazete, numai atunci este responsabil redactorul, dacă nu e cu putință a trage la răspundere pe autor. Răspunderea ca atare poate căde așadar sub greutatea pedepsei numai după osândirea prin tribunal a respectivei tipărituri; înainte de osândire însă numai și numai în cazul, dacă persoanele arătate în §§. 13 și 33 ai legii de presă nu pot fi dovedite. Ear' aceasta nici nu poate fi altfel, tînîndu-se seamă de textul lămurit al §-lui 43 al legii de presă, acest §. fiind menținut în vigoare prin legea dela 1880.

Dar' în jurnale și în cele străine se acreditează opiniunea, că în Transilvania ar fi în vigoare unele legi altele decât în Ungaria propriu zis și această opiniune ziariștica noastră din țeară a confirmat-o parte prin tăcere, parte chiar prin bănuială aruncată, în loc de a repara greșeala. Prin aceasta afacerea s'a înfășșat, cel puțin înaintea străinătății, astfel, că procesele amintite, cel puțin din punctul de vedere formal, ar fi fost îndreptățite. Treaba însă nu stă așa; e de trebuință a dăruimă aceste răstăcări, pentru-ca adevărul să eșe la iveală în toată golăteala lui.

În Ardeal este valabilă aceeași lege de presă materială și aceeași lege criminală, ca și în Ungaria; prin urmare, precum după lege n'ar fi fost cu putință a trage pe cineva la răspundere pentru răspundere Repliciei și a Memorandului în Ungaria, tot astfel aceasta nu era cu putință, după lege, nici în Ardeal. Actul de acuză nici nu se întemeie pe alte dispozițiuni de lege decât exclusiv numai pe §§. 171, 172 și 173 ai cod. penal din 1878 — de aceea este cu totul straniu și de nepriceput, de unde și până unde s'a lătit opiniunea, că în acele procese ar fi fost aplicate alte norme excepționale?

Nu e vorba, în Transilvania este în vigoare procedura de presă și criminală austriacă, deasemenea și patenta de presă din 1852, tratînd despre delict (Uebertretungen). Toate aceste abateri însă n'au stat și nu stau în nici o legătură cu acele două procese, și pe baza lor nici n'ar fi fost posibil a dicta acuzărilor pedepse mergînd până la 5 ani.

Uniunea Ardealului cu Ungaria a proclamat-o art. VIII al legii din 1848, ear' legea de presă însă în art. XVIII, așadar aceasta fu adusă și pentru Ardeal, ear' în 1867/8 cu privilegiul „restituțiunii în integritate“, această din urmă lege deoptrivă a intrat în vigoare atât în Ungaria cât și în Transilvania și art. XXXVII. al legii din 1880 a abrogat în mod expres unii paragrafi ai legii de presă din 1848, ear' alții i-a păstrat în vigoare nefacînd nici o deosebire între Ungaria și Transilvania. Nu poate fi deci obiect de ceartă, dacă legea de presă din 1848 este valabilă în Ardeal sau nu? Da, este valabilă mai presus de ori-ce îndoeală; căci spre pildă, acolo tot așa n'au cenzură preventivă ca și noi, — ear' ceea-ce este declarată în alinea a treia a §. 7 al articol. de lege din 1880, se referă numai la plus, adică la aceea ce încă pedearăcade sub greutatea pedepsei; decât nu se afla de loc în legătură cu procesele amintite; ele n'au fost nici n'au putut fi basate pe acest plus, deoarece-că acel plus stabilește numai răspundere polițenească.

Procesele acestea așadar fuseseră rezolvate deja prin respingerea recursurilor ridicate în contra punerii în acuză însăși, căci întrucît dela curtea cu jurați nu s'a putut aștepta verdict eliberator, născîndea prisa în Curie, că curtea de cascade pusa a fost justificată, fiadea deja prin respingerea recursurilor Curia a făcut să se știe, că are să procedeze nu după lege, ci după intențiile guvernului.

Că procesele acestea n'au avut justificare intrinsecă, materială, aceasta a declarat-o lumea întreagă, chiar și

un astfel de agent al guvernului, cum este ziariștica din Viena, cu „N. Fr. Presse“ cu tot; că n'aveau însă nici cât e negru sub unghie îndreptățire în formă, am dovedit-o prin expunerea de sus în mod pe deplin clar; drept-aceea ni-se înfășșeaza cu toate consecuențele lor nu ca acte de drept înscris în lege, ci ca simple acte de putere, acte pe care terminologia juridică le chiamă POLITICO-JURIDICE ASASINATE. (politische Justiz-Morde.)

Aceasta este opiniunea noastră neșchimbă și nedărîmabilă și ni-am tînut de datorință morală a o spune aci, în public.

Hieronymi — earăși interviewat.

L-a interviewat corespondentul unui ziar, ce se numește „Gazzeta del Popolo“. Se înțelege a repeti earăși că memorandiștii sînt „calumnatori“ ai Ungurilor și ai acelor Români, care se apropie de ei. Spune că noi Români vom un stat roman în statul maghiar, o confederație de state naționale, dar' că în inima noastră sîntem Daco-Români, care vom să unim Ardealul cu România. Apoi spune neadevărul că am fi abia „ceva mai mult ca două milioane“, că și Germani sânt tot atăția, dar' ei nu voesc să nimicească statul — bieții Germani! La întrebarea dacă Români sînt reprezentati în parlament, care Români a zis că sînt mai mulți deputați pe mine Români malconțenți nu-i recunosc nestînd pe temeiul programului dela 1881. Apoi a zis ministrul: că „vor continua a invoca tratăbele până va fi necesar“. Eată ce ne anunță acest om care-și făcuse din „satisfacerea“ noastră un titlu de-a intra în cabinet! Apoi a zis că încolo toate condițiile de mulțumire există, ea funcționează, școala confesională etc.; și apoi a sfîrșit-o: „Români voesc Homerule, nu îmbunătățiri, asta nu li-o putem da“. A mai zis că naționalitățile sînt respectate la noi! Și în fine că el nu poate controla întrucît guvernul român e binevoitor Ungariei și întrucît legile române ar pute să fie aplicate mai cu succes în contra agitațiunilor. . . .

Și bietul redactor, care crede că ministrii trebuie să vorbesc totdeauna adevărul, îi publică acest interview! Sancta simplicitas!

Dela Seghedin.

Jaf în bani românești. — Osândiții. — București și malmire.

6 Octombrie n. 1894.

Domnule Redactor!

Lista care Vo trimiți, arată încă odată mai mult, că pentru noi în această nefericită țeară nu este niciări dreptate. Căci ca procuratura din Cluj să admită unor jurnale ca taxă pentru o singură publicare a sentenței câte 300, ba chiar 600 fl., este afară de ori-ce echitate și bun simț, și adaugă încă o zală la lanțul nesfîrșit al urei ce se manifestă contra neamului nostru la toți patrioții percuinați sau patrioții în valoare de 50 cr. Eată amintrelea lista, comunicată ieri dimineață condamnaților nostri, cu ordinul procuraturii reg. din Cluj Nr. 5037:

I.	„Kolozsvár“	fl. 150.—
II.	„Hermannstädter Zeitung“	25.—
III.	„Nemzet“	165.—
IV.	„Pesti Hirlap“	300 30
V.	„Ellenzék“	150.—
VI.	„Erdélyi Híradó“	150.—
VII.	„Budapesti Hirlap“	600.—
VIII.	„Magyar Hirlap“	300.—
IX.	„Dreptatea“	—01
X.	„Pester Lloyd“	150.—
XI.	„Pesti Napló“	150.—
XII.	„Tribuna“	n'a luat nimic.

Total fl. 2140.31

Din această listă se vede, că cu cât e patriotismul jurnalelor mai „koscher“, cu atât și „geșeful“ e mai bun.

Mergeți numai înainte, tot înainte pe calea apucată. Prăpastia nu mai e departe. Dar' voi nu o vedeți. Voi căpăți în sus, îngâmfati; ochii voștri sînt ațîntiți spre o utopie, la care Vă asigurăm noi Români și, celelalte naționalități, nici odată nu veți ajunge, căci nu vă vom lăsa.

Condamnații voștri sînt bine, sănătoși, și supoartă cu curagiu extraordinar și cu seninătatea sufletelor drepte soarta grea și

tristă, în care i-a adus orbia șovinismului. Directorul Hatzinger altfel se îngrijeste din belșug, să le facă cât se poate mai multe șicane. Mai ales în ceea ce privește vizitarea iubitorilor noștri, acest „Cerberus” al șovinismului face fel și fel de dificultăți vizitatorilor. Îl enervează într-un mod îngrozitor numărul mare de Români, ce de pretutindeni peregrinează la Seghedin, și eu i-aș propune dlui ministru de justiție, să-l iee pe acest epileptic de aci, căci aici e expus, după cum e nervos, sau să-l lovească vre-o dambla, sau să-l sară din balamale; și ar fi păcat de un asemenea giuvaer de renegat. Dacă vede, că n'are încetare, deneagă pur și simplu vizitarea condamnaților, cum mi-a făcut și mie, și când te provoci la lege și drept, te trimite la stăpânul seu, la ministrul, să reclame. Se vede cât de colo, că sunt înțeleși a provoca vre-un scandal, ca apoi pentru asemenea motiv să oprească cu deservire vizitele. Românii însă, ca totdeauna, vor ști să-și țină calmul, și nu un Hosentrager — Hatzinger ne va opri să manifestăm iubirea ce o avem pentru conducătorii noștri.

Manifestațiile de simpatie din București i-au îmbucurat foarte mult pe iubii noștri condamnați; cu atât mai rău i-au impresionat însă explicările unor jurnale atât din România cât și dela noi, care încearcă să dea întregii mișcări un caracter de partid. În curând iubii noștri conducători își vor da opiniile lor de valoare în această afacere. Până atunci ori-ce apăsare este — cel puțin — prematură.

Fraternic,

Reformele politice-bisericești în casa magnaților.

Casa magnaților în ședința din 5 Octomvrie a continuat pertractarea proiectului despre libera exerciere a religiei. După vehemente discuții, din care parte însemnată a avut episcopul cardinal Schläuch, ministrul Szilágyi, contele Zichy, episcopul evanghelic Papp Gábor și baronul Pronay Dezső, a urmat votarea, în urma căruia proiectul a fost primit în general cu 113 voturi contra 112, va să zică cu majoritate de un singur vot. După votare au urmat desbaterile speciale până la capitolul III, care tratează despre „interconfesionalitate”.

În ședința următoare din 6 Oct. s'au continuat desbaterile asupra capitolului III, și aici opoziția a raportat învingere, câștigând capitolul din chestiune cu o majoritate de 26 voturi. Ear' la cetirea a treia casa magnaților a respins întreg proiectul.

Despre decurgerea acestor două ședințe avem următoarele informații:

Ședința din 5 Octomvrie.

Ședința de azi s'a început cu discursul contelui Ferdinand Zichy, care spune, că amărăciunea ce o simte el și partizanii sei în contra politicii bisericești a guvernului, n'au cauzat-o ei, ci vrând-nevrând s'a născut în sinul membrilor casei magnaților o opoziție, care nu se mai poate lua de pe ordinea de zi. Aici nu e chestiune de putere omească, ci opoziția aceasta este opoziția conștiinței, convingerea credinței, este apărarea creștinismului. E speranță deșartă, că opoziția aceasta se poate adormi, și că ea va amuți, dacă unul sau altul va căde din șirul opoziției de acum.

„Trebuie să stăm pe baza sancțiunii pragmatice și nu pe base anarhistice. Trebuie să susținem pacea între confesiuni și naționalități, în mijlocul cărora vrea guvernul acum să arunce jericul. Dumnezeu să ne păzească, ca acest proiect să nu devină lege, sau devenind lege să ne scăpăm de ea cât de curând.”

Contelui Zichy, îi răspunde episcopul reformat Papp Gábor susținând proiectul.

Proiectul îl susține și ministrul Szilágyi, reflectând la discursurile episcopilor Mețianu și Popea.

„Din partea prelaților bisericii gr.-ort, — a zis ministrul, — s'au ridicat deasemenea plângeri în contra proiectului de lege. S'a zis, că permițându-se nouă confesiuni, se promovează decadența bisericii, mai departe se vatămă sentimentul religios al poporului. Prima afirmare o răstoarnă faptul că prin acest proiect de lege nu se restrânge poziția actuală asigurată prin lege a nici unei biserici, prin urmare nici a bisericii gr.-orientale. Frica, că încuviințarea de nouă confesiuni amenință și biserica gr.-ort în existența sa, e în contrast cu acea încredere și laudă, de care sunt încărcăți credincioșii lor. De ce nu vreți să priviți garanția acolo, unde judecând după vorbirile D-V., cu drept cuvânt se poate căuta, anume în intimitatea

vieții bisericești, în convingerea și modul de cugetare al credincioșilor? De ce voii să căutați această garanție în sila exterioară a statului, care e cu totul incapabilă de a asigura inimile și sentimentele religioase ale credincioșilor? (Aplauze în stânga.) Fie-mi permis a mai adăuge, că și biserica gr.-ort s'a numărat între acelea, cari au fost ridicate din asuprire în șirul confesiunilor recunoscute prin lege, și dacă odinioară s'ar fi manifestat și față cu biserica gr.-ort. aceeași gelosie, că nu e bine a se spori numărul confesiunilor recepte sau recunoscute prin lege, pentru-că aceasta aduce cu sine slăbirea confesiunilor recunoscute deja prin lege, nu ar fi fost privită aceasta ca cea mai odioasă, mai tirană procedură?”

De altfel fie-mi permis a mai adăuge și aceea, că eu nu înțeleg complicarea chestiunii naționalităților cu această afacere. Înalțul episcopat poate fi convins de aceea, și de aici s'a accentuat de repezițe-ori, că aceste proiecte de lege nu urmăresc așa numite tendințe naționaliste, adică asimilare sau maghiarizare. Dacă ar fi așa, atunci s'ar fi indicat de sigur acele instituții și acei pașagi, cari conțin așa ceva. Dar' nici în proiectul de lege despre căsătoria civilă nu s'a putut indica așa ceva, pentru-că s'a zis, și eu cred că nimeni nu se îndoește, că fiecare poate săvârși căsătoria civilă în limba sa maternă, așa cum numai o poate. Să nu căutăm deci în aceste proiecte, care aparțin cu totul altui ram al vieții publice, material ieftin pentru antipatia naționalistă, fără de aceea prea mare și nutrită în mod artificial, și pentru nelcredere.

Pe urmă președintele ordonează votare nominală cu rezultatul amintit, după care urmează desbaterile speciale. Ajungând la punctul al treilea, episcopul catolic Steiner Fülöp, cere omiterea lui. Episcopul Steiner este spriginit de contele Zichy și de baronul Vécsey.

Ședința se ridică la orele 11 a. m.

Ședința din 6 Octomvrie.

Continuându-se ședința de ieri, înainte de a se urma la chestia interconfesionalității a fost o mică polemie între mitropolitul Miron Romanul, ministrul Eötvös și ministrul-preșident Wekerle asupra chestiunii, ca în proiect confesiunea gr.-ort. să fie pusă înaintea celei reformate.

Metropolitul Miron luând cuvântul zise: Biserica gr.-ort. a fost amintită până acum în legi, în documentele oficiale, statistică etc. totdeauna imediat după biserica rom.-catolică și înaintea celei protestante. În acest ș. urmează însă după cea protestantă. În aceasta oratorul privește o degradare a bisericii gr.-ort. și propune o modificare în sensul, ca biserica gr.-ort. sărbească și gr.-ort. română să fie amintită înaintea celei protestante.

Ministrul Baron Eötvös declară, că ș. 6 nu statuează și nici nu poate statua o ordine de rang între diferitele biserici, după-ce atât în legea despre organizarea casei magnaților, cât și în lista nominală a membrilor casei magnaților se observă aceeași ordine de rang de care a amintit Exc. Sa. De altfel ministrul acceptează modificarea propusă, însă numai ca o modificare stilistică și cu observarea, că legislativa nu a avut intenția de a stabili o altă ordine de rang.

În același sens vorbește și ministrul-preșident Wekerle.

Baronul Desider Pronay declară, că după-ce mai întâiu au fost înartulate bisericele evanghelice și numai după aceea cea gr.-ort., poziția de drept a bisericii gr.-ort. române e cea din urmă între religiunile recepte. Cât pentru modificarea propusă el n'are nimic în contra.

Metropolitul Miron se declară mulțumit cu explicațiile ministrului de culte.

La sfârșitul dezbaterii asupra capitolului II. chestia antaetății a venit ear' pe tapet. În discursul seu Wekerle a declarat, că după-ce metropolitul Miron nu a spus, că el privește modificarea ș-lui 6 ca stilistică, cere decisiunea casei asupra acestei chestiuni.

După-ce metropolitul Miron a dat lămurirea corăspunzătoare în această privință, declarând că nici el nu privește modificarea decât ca o modificare stilistică, incidentul s'a terminat.

În chestia capitolului despre neconfesionalitate primul a luat cuvântul Contele Andrassy Aladár cerând omiterea întregului capitol III. Contra propunerii contelui Andrassy vorbesc: contele Zay Miklos, br. Vay Béla, Gajzágó Salamon și ministrul Eötvös. Ear' contele Keglevich cere votarea asupra propunerii contelui Andrassy. Votarea a avut următorul rezultat: Din 218 voturi, pentru propunerea lui Andrassy au căzut 122, contra 96 voturi, prin urmare propunerea a fost primită cu o majoritate de 96 voturi.

Pertractându-se proiectul după singuraticile puncte, se cetește pe urmă întreg proiectul schimbările făcute, ear' după a treia cetire urmează

votarea din nou acelaia. Presidentul Szilágyi Jozsef întreabă: primește onorata casă proiectul cu modificările făcute, ori nu? S'a răspuns prin ridicarea în picioare, rezultatul căruia a fost, că proiectul este respins de o majoritate considerabilă și astfel va fi retrimis parlamentului.

Presidentul anunță, că în ședința viitoare se va debate proiectul despre recepțiunea Jidanilor.

Camera advocațională din Sibiu

și

Dr. Ioan Rațiu.

Azi suntem în poziție a publica actul camerei advocațiale, prin care dl Dr. Rațiu, venerabilul president al partidului național, este susținut în toate drepturile sale de avocat.

Acest act face o critică obiectivă aceluia furiu curent maghiar, care crede că acum este în drept să țipe: „Écrasez l'infame!” Camera spune, că agitațiile, la care Dr. Rațiu ar fi dat prilegiu nu i-au adus nici o notă caracteristică pentru acte infamante.

Lăsăm să urmeze acest act, pe care nu-l vor mistul veseli Unguri.

Nr. 238/894.

Decis.

Considerând că Dr. Rațiu prin judecata tribunalului regesc din Cluj, ca judecătorie de presă, nr. 2761/894 s'a găsit vinovat în delictul de presă prevăzut în ș. 173 al cod. pen. și pentru aceasta a fost osândit la 2 ani închisoare de stat;

considerând, că judecata aceasta prin sentința Curiei regeste nr. 6416/894 după-ce s'a respins recursul de cassatie, a ajuns la valoare definitivă;

considerând, că după ș. 4 al art. de lege din anul 1887, avocatul osândit numai în cauzile următoare este a se suspenda dela exercițiul advocațional: dacă este în arest preventiv sau e pus sub acuză pentru crimă sau delict infamant, care se pedepsește și cu pierderea drepturilor cetățenești, sau deși nu e acuzat cu astfel de crime sau delict și nu e judecat pentru ele, totuși senatul disciplinar după cum-punerea împregiurărilor află, că suspendarea dela exercițiul advocațional este a se aplica;

considerând, că după judecata, ce ni-s'a comunicat, Dr. Ioan Rațiu, avocat, n'a fost pedepsit pentru crime sau delict mai sus amintite, și așa numai în acel cas ar fi de suspendat dela exercițiul seu de avocat, dacă acest senat disciplinar după cum-punerea împregiurărilor date ar găsi, că este a se aplica suspendarea;

considerând toate acestea și ascultând și părerea procurorului acestei camere advocațiale, Dr. Ioan Rațiu nu se suspendă din exercițiul advocațional, pentru-că sentința și motivele ei nu conțin ce ar pute justifica această suspendare.

Anume, legea citată numai pentru acel cas dispune suspendare, când aceasta este consecunța imediată și neînscuturată a sentinței osânditoare, deoarece-ce pierderea oficiului este a se pronunța în sentință însăși ca pedeapsă accesorie, și când delictul sau crima conține și poartă de câștig necinstit, prin ce avocatul osândit este pătat moralcește.

Așadară când pronunțarea sentinței de suspendare este pusă în chibzuirea senatului disciplinar, ca puncte de vedere conducătoare în aducerea sentinței de suspendare servesc principiile depuse în legea mai sus amintită, în sensul, că prin ea se stabilesc acele principii, după care trebuie să se considere împregiurările existente în rezolvarea chestiunii suspendării. După acestea suspendarea numai atunci s'ar pute justifica, dacă avocatul osândit și-ar fi pierdut titlul la încrederea publică prin faptul, care a servit de basă judecății pronunțate contra lui.

Că delictul de agitare nu se poate considera în genere ca un fapt infamant, spune legea însăși, când pedeapsa o croește ca închisoare de stat. Așadară avocatul osândit pentru delict de agitare numai în acel cas s'ar pute suspenda, dacă faptul calificat de delict ar cuprinde și indicii caracteristice infamante, ceea-ce în faptul dlui Dr. Ioan Rațiu nu se cuprinde, și așa onestitatea lui a rămas neatinsă, încrederea publică prin aceea n'a pierdut-o, și prin urmare suspendarea lui nu s'ar pute justifica.

Decisul acesta este a se comunica procuraturii reg. din Sibiu, precum și avocatului Dr. Ioan Rațiu.

Din ședința senatului disciplinar al camerei advocațiale din Sibiu, ținută în 10 Septemvrie 1894.

(L. S.)

W. Bruckner,
president.

Arz,
secretar

Adresă de recunoștință domnului V. A. Urechia.

Ilustre Domnule!

În Golgota suferințelor infinite ale anteluptătorilor cauzei române, cu mândrie, adevărată mângâiere și deplină plăcere am primit știrea faptelor, care le-ați efectuat în timpul cel mai deaproape, una după alta, pentru lămurirea justelor noastre postulate.

Publicarea vocilor latine dela frați la frați, arangierea actelor inedite și lupta demnă bărbătească dela Haaga, Vă împletesc o cunună în activitatea continuă, cu care serviți la altarul culturii națiunii și a isbândeii românismului pentru realizarea idealului justiției eterne.

Adânc pătrunse de zelul neobosit ce desvoltăți și genul admirabil ce posedeți întru apărarea dreptei și sfinței noastre cauze, cu distinsă venerațiune Vă rugăm să primiți sincerile noastre felicitări, cordiale mulțumiri și respectuoase omagii, ce Vă datorim.

Dee cerul, ca pentru apărarea umanismului, pentru binele comun, pentru fericirea, prosperarea și fala neamului românesc să ajungeți cele mai adânci bătrânețe.

Ale D-Voastre devotate:

Cluj, 18/30 Sept. 1894.

Ida Ilea de Ciato, Ana Roșescu, Elisa Isac, Ana Laszlo, Hortens Laszlo, Silvia Laszlo, Elena Nemeș, Elisa de Botta Colce ri u, Maria Nasta, Susana Truța, Aurelia Ianchi, Ana Pop n. Lemeni.

Presa franceză și chestiunea română.

„Journal des Débats”, în numărul seu cu data de 1 Octomvrie n. publică o scrisoare a dlui P. G. Cantilli, adresată directorului aceluia ziar.

Publicăm în întregul ei această scrisoare:

Domnule director!

Aș crede, că vă supăr, dacă nu aș avea încredere în perfecta imparțialitate, pe care atât de adese-ori ați dovedit-o. Indrănesc deci, pentru cea din urmă-oară, să vă rog să aveți bunățatea de a insera câteva linii, drept răspuns articolului peste măsură lung al onorabilului domn Dionis de Pázmándy. Voi fi foarte scurt, căci nu e de nici o trebuință de a răspunde tuturor recriminărilor dlui de Pázmándy. Căci la urmă, ce să zici de pretinsa tendință de separatism a Transilvaniei. A existat vre-odată această tendință? Ar fi o nebunie să o urmărești, și acesta a fost în totdeauna sentimentalul partidului național român. Să deschidem numai Memorandul, care a pricinuit cel din urmă proces dela Cluj, căci în acest punct el resuma toate programele Românilor. În Memorand se poate citi: „Dreptul istoric, ca drept public al Transilvaniei, legile fundamentale, Sancțiunea Pragmatică asigură autonomia Transilvaniei sub o formă neatacabilă.” Prin urmare, Românii nu pretind altceva decât autonomia la care au drept pe baza multor titluri, nici-decum însă nu pretind un separatism. E deci lucru foarte copilăros de a atribui României idei cum ar fi bună-oară de a face războiu cu Rusia, Austro-Ungaria și Sârbia. Pe urmă dl Pázmándy vorbește despre Basarabia. Dar, în Basarabia nu există distincție. Nu există nici un drept care să fie un privilegiu al Rușilor, și care să se refuze Românilor. Egalitatea e desversită. Vorbește despre Macedonia. „Mi-săpare însă că în Macedonia există o completă autonomie a școalelor. Vorbește de porțiunea de Sârbii din Negotin. Această părțică a fost propusă la 1878 Românilor la congresul dela Berlin, ear, dinșii au refuzat-o. Se ne întorcem la școalele despre care vorbește d. e Pázmándy. Există o lege dela 1868, ș. 14, care asigură autonomia școalelor și libera instrucție a limbii românești. Dar, această lege nu se aplică, ea este eludată într'un mod ilegal, deoarece-ce decretul ministerial nr. 23,337 dela 14 Iulie 1885. oprește înființarea de școale românești, sub pretextul că nu sunt în interesul statului ungar. Aproape toate instituțiile, unde Românii se folosesc de limba lor, datează de pe vremea absolutismului austriac.

Pentru deschiderea de școale se cere autorizația ministrului, care totdeauna este gata de a refusa. În acest chip s'a procedat cu gimnaziul român din Ardeal și din Caransebeș. Ear' când o școală totuș e în stare să se susțină, nu întârzie de a ajunge la soartea școalei din Beiuș, unde limba română ca limbă de curs a fost înlocuită prin cea maghiară, prin ordonanța ministerială nr. 24,335 dela 22 Iulie 1889; și aceasta contra actului de fundațiune recunoscut și aprobat prin guvernul austriac dela 1851 (decret din 8 Iulie 1851).

Sunt silit să mă mărginesc până aci în ceea-ce privește instrucțiunea, de frică a

nu fi prea lung, și voiu trece la legea electorală. Pactul fundamental dela 1868 asigură o completă egalitate, — dar' pot să citez o lege posteroară dela 1874, care este făcută numai pentru ținuturile locuite de Români. Această lege, de fapt, îi lipsește de facultatea de a trimite reprezentanți în parlament. Prin această lege Românilor li-se cere un cens de 18 fl., pe când în tot restul Ungariei nu se cere decât 5 fl. Ar' pute fi citate și alte legi și decisiuni ministeriale, care au condus la completă neegalitate electorală. Eată titlurile: legea XXXIII ș. 65 din 1874; legea X ș. 1 din 1877, și o multime de decisiuni ministeriale cari dispun în privința arangierii circumscripțiilor electorale în așa chip, încât alegătorul român e nevoit să facă un drum mai lung de 24 de ore, ca să ajungă la vot.

Trebuie să mă opresc, căci ar însemna să ajung până la infinit. Foarte mult mi-ar plăce să văd pe dl de Pázmándy sprigind afirmațiunile și negațiunile sale prin oarecare documente, pe care să le trimită la „Journal des Débats”, care le-ar primi bucurosi. Nu voiu mai aminti expresiunile mai mult decât răuvoitoare cu care gratifică națiunea română; îl pot asigura însă, că națiunea română așa de slabă și mică, după-cum îi place să o numească, va ști să-și valideze drepturile proclamate prin presa franceză aproape unanim, prin presa belgiană, italiană, germană, engleză, și va ști să-și valideze la timp.

Primiți, dle director, pe lângă profundul meu respect și mulțumirile mele cele vii, asigurarea perfectiei și sincerii mele considerațiuni.

P. G. Cantilli.

Presa italiană pentru noi.

„La Difesa” din Veneția publică în numărul seu 214 un lung articol despre chestia română. Din primele șire aflăm, că el este provocat de broșura dlui Roberto Fava. „La Difesa” se miră mult văzând că e chiar mult mai rău decât credea că este pe la noi; înseamnă că simpatie atacul lui Fava în contra ziarului „Diritto”, care-i un jurnal al democrației italiene și va fi făcut nedreptatea de a apăra pe Maghiari din simpatii pentru spiritul masonic-iudaic al lui Wekerle; demască pe Ováry ca agent al guvernului maghiar; citează un ergic pasagiul din scrierea lui Fava; vorbește apoi de legile bisericești, de „Memorand” și de proces și finește cu frasa:

„Nu-i posibil a nu vedea, că-i necesar a reprimă precumpnirea maghiară, dacă nu voesc ca paciența poporului român, pusă atât de mult timp la probă, să isbucnească furioasă.”

„La Sveglia”, nr. 86 dela 3 Octomvrie reproduce articolul din „La Difesa” în toată întregimea sa sub titlul „La nazione rumena.” În același număr „La Sveglia” ia notă despre fuga lui Ováry dela Paris, când i-s'a propus o discuție contradictorie.

Tot „La Sveglia” din 29 Septemvrie are un lung articol despre cel mai nou proces al părintelui martir Lucaci. Raportul este rece, așa că faptele se văd cum sânt prin expunerea limpede ca cristalul. Și apoi, la fine, aducându-și aminte de broșura lui Ováry și de discursurile lui sfârșeste așa:

„Nu-i drept, dle Lipot Ováry, că guvernul maghiar este cel mai liberal din Europa și că Românii sânt liberi și fericiti sub dominațiunea maghiară?”

În acest chip procesul ultim al lui Dr. Lucaci combatte cu succes deplin toate minciunile „eruditului” — samsar didoves de simpatii Ováry Lipot.

CORESPONDENȚA

„TRIBUNA”.

Seghedin—Golgota, 6 Oct. 1894.

Domnule Redactor!

Cu mare dragoste frățească am venit în pelerinagiu la Golgota noastră, să vedem pe martirii cauzei noastre. Aveam firma convingere, că nu ni-se vor pune bețe în roate, că Hatzinger, stăpân pe situație și grozav de conștiință de această stăpânire, va fi destul de generos de a nu jigni pe iubii noștri și pe noi, în cele mai sfinte și delicate sentimente, — că doar' atât ni-a mai rămas.

Amar ne-am înșelat. Măria Sa fidelul „alterego” al stăpânului seu, guvernul șovinist nu vrea să știe de suferințele și dorințele noastre și ale fraților noștri întemnițați, ci a ori-care „Hosentrager” crede, că cu șicane și intimidări va salva ideea-utopie, în al cărui serviciu s'a angajat.

Cu respect, ce se cuvine reprezentantului puterii statului, fie chiar vitreg ca a noastră, ne-am prezentat în biuroul dlui Hatzinger, cerând să mi-se dea voe a visita pe aceia, care pentru noi, pentru dragul nostru sânt lipsiți de ce are omul mai scump în lume — libertatea. Eată scena tragi-comică ce s'a petrecut.

Mă adresez dlui Hatzinger, se binevoacă a libera pe numele meu și pe numele bravilor poporeni ai mei: Florea Pescar, Traian Crăciun, George Muntean bilete de intrare. Dumniai, în loc să scrie aceste bilete, cum îi dictează funcțiunea, începe să-mi țină un curs de patriotism, fără șir și fără rost. Între multe bocăne spune, că va cere ministrului să nu mai permită aceste vizite, ce din zi în zi se înmulțesc. Eu la aceasta l-am reflectat, că n'am venit să-l ascult expunerile lui, ci am venit să-l cer numai atât, ce am drept să-i cer, și l-am rugat să-mi spună, dacă vrea sau nu vrea să-mi satisfacă cererea. Văzându-se strâns cu ușa, schimbă șirul ideilor, și întreabă într'un ton îngâmfaș, arătând spre poporeni mei: dar' acestia ce caută? „Întreabă-i pe ei”, am răspuns eu, ear' fratele Florea Pescar, conștii și mândru de fapta sa românească, l-a spus următoarele cuvinte: „Domnule, am venit să vedem și să cunoaștem pe aceia, care se luptă pentru noi și pentru binele nostru.” Văzând hotărârea noastră purtare, a început să bată în retragere și a început să pună alte bețe în roate, ba că nu putem intra cu toții, ba că nu-i putem vedea pe toți, ba că nu se poate face politică în temniță, și alte stupidități. În fine mi-s-a urit de atâtea vorbă și l-am rugat să-mi spună categoric, îmi satisface cererea sau ba, căci în cas contrar mă voi adresa direct ministrului.

Astfel, și numai cu atari greutăți ni-s-a împlinit dorința noastră ferbinte, de a putea aduce omagiile și mulțumile noastre scumpulor nostri martiri. La această scenă a fost de față și dl Petre Lucaci, fratele iubitelui nostru Vasile, pe care onorabilul Hatzinger deasemenea îl trata cu fudulie.

Pe iubiiții nostri i-am găsit, mulțumită cerului, în deplină sănătate și vigoare, ear' familia dlui Dr. Rațiu, doamnă, și domnișoarele veghează necontenit asupra spiritului și moralei tuturor Românilor condamnați. Recunoștința națiunii întregi și coroana celor mai mari merite în luptele naționale, va fi recompensa cea mai frumoasă.

Spre încheiere îmi iau voe să apelez la toți colegii mei preoți, precum și la toți Români de bine, să-i viziteze pe martirii nostri, că mare plăcere le face și lor, dar' multe lucruri sublime pot să învețe și ei.

George C. Telescu,
preot. în Cenadul-s.

CRONICĂ

Un protest din pragul temniței. Dlui Szilágyi, ministru de justiție, l-se adresează următoarea întrebare, pe care o primim dela Seghedina. „Domnule ministru! Întrebăm cu tot respectul, dacă aveți cunoștință, că directorul închisorii de stat din Seghedina, Alexandru Hatzinger, prin diferite manopere nepermise și nevednice de un om cult, vrea să împedice lumea de a vizita pe iubiiții nostri întemnițați, pînăcîndu-i și refuzându-le sub diferite prețente bilete de intrare? Să ne spună și aceea, dacă ia răspunderea pentru urmările acestui procedeu provocator din partea unui subaltern al său.

Mai mulți Români.

Vorbirea episcopului Nicolae Popea. adusă foarte trunchiată în presa maghiară, primindu-o azi din loc competent, vom da-o în întregime ei în numărul nostru de mâine.

Dela Cluj. „Erdélyi Híradó” spune, că la seara de cunoștință a studenților români s'au ținut toașturi nepolitice (?) Dar' politica a răbbit în faptul, că la această seară s'au prezentat și 4 studenți sași și că s'a cântat și „Gott erhalte”.

Proces de presă între un Român și o foaie maghiară. König Salamon (neaoș Maghiar) redactorul ziarului „Maghiar Néplap” din Arad l-a acuzat într'un articol pe asesorul consistorial dl Augustin Hamsea, că a primit 800 fl., ca într'o anumită afacere să judece în favoarea gr. orientailor în contra gr. catolicilor, deși acestia aveau dreptul. Dl Hamsea i-a făcut proces pentru calumnie ziaristului maghiar. Procesul s'a pertractat înaintea curții cu jurați din Seghedina, în decursul căruia, redactorul a recunoscut, că acușătura sa este nebasată și s'a rugat de iertare, la ce dl Hamsea și-a retras acușata. Când inseram cu scârbă ne-rușinarea acestui redactor, trebuie să lăudăm meritositatea dlui Hamsea, care n'a vrut să răsunare.

Tricolorul românesc. Neaducem aminte cum m'jurar foile patriotice pe studenții din București, că „au culestat să necinastească steagul unguresc”, când cu privilegiul revoltătorului incident dela Tei au s'fârșit stindardul acelor căfiva venetici. Dar' nu m'jura pe autoritățile lor soviniște, care aproape zilnic pedepesc pe dascăli și țeranii nostri, văzându-i că poartă câte un brâu sau vre-o panglică de tricolor românesc, sub cuvânt, că s'nt colorile unui stat străin. Așa mai deaproape a fost pedepsit cu 25 fl. și 3 zile închisoare un învățător român, pentru că la ologiul său în loc de lanț atîna un șir nor tricolor. Și ce deosebire! aceia, niște venetici, care trăesc din induli-

gență și mila fraților nostri, ear' noi locuitorii autochtoni ai acestei țeri. Ei s'au dus sub drapelul — într'adevăr al unui stat străin — se demonstrează în contra sentimentului și durerii poporului, care îi adăpostește; noi dascăli, țeranii și femeile noastre, purtăm câte o panglică sau vre-un brâu din colorile noastre, care s'nt colorile țerii noastre ale Ardealului, în semnul iubirii de neam. Înțad, liberalismul lor nu vrea să știe de această deosebire.

Hymen. D-soara Elena Florean, fiica dlui Ioan Florian, președinte de tribunal în Székely-Udvarhely, și dl Ludovic Etil, locotenent în regimentul 82, în Viena, își vestesc fidițarea lor.

În seminarul teologic din Blaj, după invocarea solemnă a Spiritului Sfânt, s'au început prelegerile în 3 l. c. La cursurile teologice s'nt 52 ascultători ordinari și anume 50 interniști și 2 externiști. Dintre interniștii seminariali 43 s'nt din arhidieceză, ear' 7 din diecesa Lugojului. De câțiva ani se trimiteau în seminarul arhidieceșan din Blaj și câte 2 — 3 alumni dela Oradea mare, dar' în anul acesta pînă acum nu s'a trimis încă nici unul, scrie „Unirea”.

Învățătorul băut. Lui „Kolozsvár” i-se scrie, că învățătorul școlii comunale ungurești din Borgo-Prund a fost într'una din seările trecute foarte rău băut. Cineva l-a bombardat ferestrele cu petri, l-a spart geamurile, l-a rupt perdelele și ramele dela ferestri. Învățătorul a luat pistolul și a puscat prin ferestre, dar' fiind întunecat, n'a putut nici vedea, nici nimeri pe nimeni. În fine a eșit afară cu scopul ca să meargă după gendarmi, dar' atunci cineva îl lori cu o peatră, încât căzu jos, apoi îl bătă sdraven. Făptuitorii s'nt necunoscuți.

Teribil... Și pînă când pe aceste motive udate de sânge și sfințite cu trupurile martirilor va fi numai un singur Maghiar, acela va fi meritul să exerceze hegemonie în această țeară, căci are putere morală, care a veșit peste atâtea secol și n'a fost în stare să o omoare nici Șiria nici Aradul... a zis un tiner băiat cu vechi iluzii. Un universitar maghiar din Cluj cu prilegiul aniversării celor 13 rebeli din 1848 executate pe piața Aradului. Noi îi reamintim una din zicalele străbune: ne sutor ultra crepidam...

Mare supărare. „Magyarország” dela 7 Octomvrie n. e supărată foc din cauză, că membrii consiliului municipal din Neoplanta au fost convocați la adunarea generală dela 5 Octomvrie prin invitații în limba germană. După ce reproduce textul german al convocației, își exprimă speranța, că acest consiliu comun al va fi fost cel din urmă care a convocat pe consilieri nemțește la adunare.

Un Ungur falsificator de bani românești. Curtea cu jurați din Ilfov a condamnat alaltăieri — scrie „Timpul” — pe un falsificator de monede (piese pe 5 lei) cu numele Stefan Nagy la 10 ani reclusiune.

Manevrele armatei române. Cetim în „Timpul”. M. Sa regele, însoțit de curtea sa militară, a plecat azi-dimineață din Sinaia pentru a se duce la Vaslui, unde va asista la marile manevre. Manevrela din anul acesta, pentru care ne rezervăm să facem la timpul oportun o descriere amănunțită, arătând progresele ce s'au făcut de armata țerii, vor fi de o însemnată mare, căci de vr'o patru ani nu s'a dat o deservire atât de întinsă simulacrelor de luptă, ce s'nt atât de importante în arta militară modernă. Pe lângă exercițiile trupelor, experiențele asupra rezistenței oamenilor la oboseală, se vor face încercări foarte importante privitor la mînuirea puștilor noue și la modificările tactice necesitate de noua armă. O parte însemnată va fi experiența practică de mobilizare repede și de transport pe căile ferate. De aceea în anul acesta se pune și un mai mare interes de către cei competenți în materie și toate statele vecine au ținut a trimite reprezentanți pe câmpul manevrelor armatei noastre. O persoană competentă va descrie în „Timpul” amănuntele și învățămintele acestor manevre.

Vieață lungă. În ziua de 4 Septemvrie, a încetat din viață, în comuna Ghirdoveni județul Prahova, femeia Stratina în etate de 104 ani. Tot atunci a murit în comuna Mănăstirea, plasa Obilești, județul Ilfov, și femeia Neaga, în etate de 110 ani.

Mai nou.

Procesul Memorandului.

Azi cu trenul dela 5 d. a. a plecat dl Septimiu Albini la Cluj, pentru ca mâine dimineață să stea înaintea curții cu jurați, unde l-se va pertracta procesul pentru „Memorandul Românilor”, ca membru în comitetul central al partidului național român.

Li dorim reîntoarcere fericită!

Din casa magnaților.

Proiectul de lege despre recepțiunea Ovreilor a fost respins cu o majoritate de 6 voturi.

Bibliografie.

La librăria „Institutului Tipografic” din Sibiu se află următoarele cărți:

„Memorial”, Archiep. și Metropolitan Andrei baron de Șaguna, de Nicolae Popea	fl. 1.30
„Bate la ușă”, de Carmen Sylva „Domenich Pablo”, de Carmen Sylva	„ 1.10
„Povestile Bănătuului”, de Căntana	„ —.28
„Trăvnițe”, 10 piese Slovacesti. Vol. I și II. a 1 fl. 50 cr.	„ —.30
„Izvoade”, de Demetrescu	„ 3.—
„Homo-Sum”, roman de Ebers	„ 4.40
„Literatura popor. română”, de Gaster	„ 1.—
„Studii Critice”, de Ghera. Vol. I și II. a 2 fl. 20 cr.	„ 2.75
„Să auzim, toate	„ 4.40
„Memorii din timpul războiului”, de Georgescu	„ —.25
„365 Anecdote și glume”, de Gheja	„ —.88
„Poesii”, de Nicolae Iargă	„ —.0
„Lascar Viorescu”, o icoană a Moldovei din 1851, de Kotzebue	„ 1.10
„Din Moldova”, schițe de Kotzebue	„ 2.20
„Floarea din Firenze”, de Livescu	„ 1.10
„Cersitorul”, dramă în 2 acte de Livescu	„ —.55
„Poesii”, de Macedonski	„ 2.20
„Elemente ungurești în limba română”, de Măndrescu	„ 1.50
„Doina”, conf. ținută la ateneul din Brlad, de Măndrescu	„ 1.50
„Critice” 1867—1892, de Maiorescu. Vol. I și II. a 2 fl. 20 cr.	„ —.28
„Introducere la psihofisică”, de Mihailescu	„ 4.40
„Poesii”, de Veronica Mică	„ 1.90
„Higiena română”, de Dr. Leo Murășianu	„ 1.65
„Capii de pe natură”, de Negruzzi	„ 1.—
„Poesii”, de Negruzzi	„ 1.65
„Teatru”, de Negruzzi. 3 Vol.	„ 1.10
„Pui de lei”, de Nenitescu	„ 8.25
„Introducere în Cărțile Testamentului vechi și nou”, de Dr. Iuliu Olariu	„ 2.50
„Scrierile părinților apostolești”, de Dr. Iuliu Olariu	„ —.75
„Ode”, „Epode”, „Carmen Saeculare”, de Ollanescu	„ 3.30
„Merinde dela școală”, de Popa	„ —.60
„Despre influența impregiurării”, de Panaite Zosin	„ —.55
„Trandafiri și vioarele”, de Pop-Reteganul	„ —.50
„Staroste”, de Pop Reteganul	„ —.25
„Povestiri”, aleseși întocmite de Petra Petrescu	„ —.75
„Istoria Românilor sub Mihail-Vodă-Viteazul”, de Nicolau Bădescu	„ 2.20

A apărut:

„Istoria Ungariei” și „Elemente din istoria generală” pentru școlile populare. De Dr. Nicolau Pop, fost conector, profesor și asesor consistorial. Edițiunea a doua revădită și îndreptată. Brașov. Editura lui H. Zeidner, 1894.

De același autor a apărut: „Geografia Ungariei” și „Elemente din geografia generală” pentru școlile populare. Revădită și îndreptată mai ales cu privire la date statistice de Nicolau Pilja, profesor la gimn. rom. gr.-ort din Brașov. Edițiunea a șaptea. Cu o hartă a Ungariei. Editura H. Zeidner, Brașov.

LOTERIE.

Tragerea din 6 Octomvrie.

Temisoara : 26 39 71 74 43
Viena : 55 49 73 66 59

Oăindarul ăilei.

27 Septemvrie (9 Octomvrie) 1894.

Julian : Muc. Calistrat.

Gregorian : Dionisie.

Soarele : răsare 6.06 apune 5.29 m.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 8 Octomvrie n. 12 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 727.5)		Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
Observată	Diferența din presiă			
24.5	-2.2	+6.6	+17.4 +5.1	SO

Din țeară 6 Oct. n. 7 oare dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcția	țării
Budapesta	764	+13.4	NV	2
Sătmar	767	+15.3	SO	2
Cluj	764	+13.6	NV	2
Orșova	764	+15.2	NO	4
Arad	764	+16.1	O	4
Panciova	765	+16.2	SO	4

Teatru orășenesc.

Mart. în 9 Octomvrie 1894:

„Der Kaufmann von Venedig”.

Comedie în 4 acte de V. Shakespeare.

Economie

Împrumutul francez de 1 miliard. Circulă știrea prin ziarele financiare din Paris, că față cu neproductivitatea impozitelor cari s'nt departe de a atinge prevederile bugetare, și cu cheltuielile ce prin firea lucrului sporesc, guvernul francez ar avè de gând să contracteze un împrumut de un miliard franci pentru a acoperi golurile ce se vor produce în cassa tesaurului.

Împrumutul de un miliard va fi emis eșelonat în 5 ani câte 200 milioane pe fiecare an și va purta 2½ la sută dobândă.

Pe de altă parte în curs de 5 ani, camerele vor avè tot timpul să discute și să voteze legile privitoare la crearea de nouo impositi și la reforma impozitelor actuale.

Ziarul „Finance Nouvelle” zice, că unul sau mai multe împrumuturi nu prezintă nimic de neliniștitor pentru o țeară ca Franția, care într'un period de 60 de ani, trebuie să între în posesiunea unui patrimoniu de 12 până la 15 miliarde, prin expirarea duratei concesiunilor marilor companii de căi ferate franceze

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuate în 921 Sept. v. 1894.

N. Gaezighera lui Sam. & Frideberg, grâu 3300 hect. 5.80 lei. N. V. Perlea lui I. Millas & Fiu, grâu 6425 hect. 7.12 lei. Tem. Dimitriade lui F. Carnevali, grâu 6500 hect. 5.80 lei. G. Grosoviu lui F. Carnevali, grâu 4300 hect. 6.45 lei. Chrissoveloni fr. lui Jeiteles, porumb 4000 hect. 6.82 lei. Chrissoveloni fr. lui Jeiteles, porumb 1300 hect. 7 lei. P. Theochar & Co. lui I. Millas & Fiu, grâu 2400 hect. 6.25 lei.

Cereale sosite.

Pe apă : Grâu 14.200 hect., perumb 10.800 hect., orz 2300 hect.

Pe uscat : Grâu 1500 hect., porumb — hect., orz — hect.

Operațiile efectuate în 22 Sept. v. 1894

Sigmund Strass lui A. Erling, grâu 3500 hect. 5.60 lei. Sigmund Strass lui A. Erling, grâu 7850 hect. 5.50 lei. Zamfirescu lui B. Kivici, grâu 4200 hect. 5.50 lei. Tzonclos & Lecos lui Kirschen & Diamant grâu 3300 hect. 5.75 lei. U. I. Negropontes lui Kirschen & Diamant, grâu 3500 hect. 5.77 lei. C. Cottis lui A. Etlinger, grâu 1560 hect. 5.80 lei. Zamfirescu lui Peirano fils & Co., grâu 3300 hect. 6.30 lei.

Cereale sosite.

Pe apă : Grâu 22.000 hect., secară 3800 hect., porumb 8300 hect., orz — hect.

Pe uscat : Grâu 9500 hect., secară — hect., porumb — hect., orz 2700 hect.

Prețul mărfurilor.

Piața din Făgăraș. În 28 Sept. n. Grâu hectolitu fl. 4.0 până fl. 5.20; grâu mesteacat fl. 3.60 până 4.— secară fl. 2.20 până fl. 2.50; orz fl. 1.90 până fl. 2.10; ovăș fl. 1.80 până fl. 2.—; cucuruz fl. 4.— până fl. 4.40; mazăre fl. 8.— până fl. 9 fasole fl. 3.50 până fl. 4.—; linte fl. 3.— până fl. 9.—; sîmînță de cânepă fl. 5.— până fl. 6.— sîmînță de in fl. 10.— 12.—; cartofi fl. 1.— până fl. 20; mîlaiul fl. 9.— până fl. 10.—; sîu brut 100 hilogrami fl. 24.— până fl. 26.—; lumini de sîn turnate fl. 41.— până fl. 42, unsoare de porc 100 chl. fl. 60.— până fl. 62.—; slănină 100 chilo fl. 52 până fl. 60.—; săpun 100 buc. fl. 22.— până fl. 26.—; cânepă fl. 30.— până fl. 35.—; fîn fl. 1.60 până fl. 1.80 carne de vită chilo 44 cr.; carnea de vită 40 — până 44 cr.; carnea de porc 40 — până —; carnea de oaie 28.— până —; ouă 5 cu 10 cr.

Piața din Mediaș. În 9 Oct. n. Grâu frumos ectolitu fl. 4.75 până fl. 5.—, grâu mesteacat fl. 3.70 până fl. 4.—, secară fl. 2.75 până fl. 3.—, cucuruz fl. 4.— până fl. 4.25, ovăș fl. 2.— până fl. 2.25 orz fl. — până —, sîmînță de cânepă fl. — până fl. —, sîmînță de in fl. — până fl. —, fasole fl. 4.50 până fl. 5.—, mazăre fl. 4.— până fl. 4.25, linte fl. — până fl. —, cartofi fl. 1.— până fl. 1.50 mîlaiul fl. — până fl. —, sîu brut 100 chilo fl. 22.— până fl. 24.—, lumini sîn turnate de sîn fl. 31.— până fl. 40, unsoare de porc fl. 55 până 60, slănină fl. 5.— până fl. 68, cânepă fl. 30.— până fl. 31.— fîn fl. 1.60 până fl. 1.80, săpun 100 buc. fl. 20 până fl. 30.—, spir pro 100 litre % fl. 5.— până fl. 57.—, carne de vită chilo 40 până — cr., carne de vită 40 cr. până 44 cr., carne de porc cr. 40 până 48, carnea de oaie 28 cr. până — cr., ouă 5 cu 10 cr.

Tirgul de rimători în Stelnbruch. În 1 Oct n. s'au notat: ungurești bătrâni grei 40½ cr. până 41.— cr., de mijloc 40½ cr. până 41.— cr., ungurești grei tineri 42½ cr. până 43.— cr., de mijloc 43.— cr. până 44.— cr., unguri 46.— cr. până 47.— cr. mazăre țărănească grâu 40½ cr. până 41½ cr. de mijloc 42.— cr. până 42½ cr., ușoară 44.— cr. până 45.— cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito sîn beget grei 42.— cr. până 43.— cr., transito de mijloc 42.— cr. până 43.— cr., transito ușori 41½ până cr. 43 — cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 6 Oct. n. 1894.

Sămînțe	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	pînă	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	pînă
Grâu						
Bănățenească nou	75	—	76	—	—	—
Grâu dela Tisa	75	—	76	—	—	—
Grâu „Pesta”	75	—	76	—	—	—
Grâu de Alba-Reg.	75	—	76	—	—	—
„Bacica”	75	—	76	—	—	—
Grâu ung. de Nord	75	—	76	—	—	—
Sămînțe, vechi ori noue	Solu	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	pînă		
Secară			70—72	5.90	6.10	
Orz	de nutreț de vinars de bore	60—62	5.70	6.10		
Ovăș	de bore	62—64	6.30	7.10		
Cucuruz (porumb)	bănăț. de alt soi	64—66	5.60	6.05		
„Mein Hrișcă”		30—41	6.10	6.20		
Grâu	Sept.-Oct. Main-Inn.	6.00	6.22			
Cucuruz	Main-Inn.	5.80	5.82			
Ovăș	Sept.-Oct. Mart.-Apr.	5.68	5.70			
„		6.08	6.05			
Produse diverse	Solu	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	pînă		
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	48.—	52.—			
„	roșie	58.—	61.—			
Oleu de rap.	rafinat	—	—			
Uns. de porc	dela Pesta	51.—	51.50			
Slănină	svetătită	48.50	49.—			
Sîn		10.—	10.50			
Prune	slavon, non	13.25	13.75			
Licitar	bănățenească	—	—			
„	brută	—	—			
Miere	galbînă străcunată	—	—			
„	de Rosenau	—	—			
Ceară	brută	—	—			
Spirit	Drojdiiu de spirit	—	—			

Cursul pieței din Sibiu.

Din 8 Octomvrie n. 1894.

Hărje-monetă română Cump. 9.79 vînd. 9.90
Lire turcești „ 11.15 „ 11.20
Imperiali „ 10.— „ 10.18
Ruble rusești „ 1.82 „ 1.50

Bursa de Budapesta.

Din 6 Oct. n. 1894

Renta de aur ung. 6½% 121.90
„ de aur ung. 4½% 96.50
„ de aur ung. 4½% 126.50
Imprumutul căilor ferate ung. 126.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) 126.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) 101.75
Bonuri rurale ung. 95.75
Obligațiunile desp. regalilor 97.—
Obligațiunile desp. regalilor 100.—
Imprumut cu premiu ung. 162.25
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin 141.50
Renta de hărje austriacă 98.75
„ de aur austriacă 98.75
„

Auziți, vedeți și vă uimiți!

Sensațiune

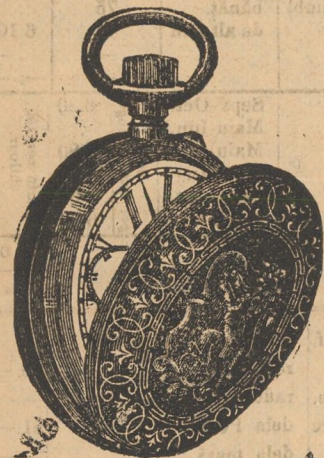
fac prețurile necrezut de ieftine ale următoarei

VÂNZĂRI TOTALE

de oroloage veritabile de Genf cu mecanism de precizie și garanție pe 5 ani.

Se trimite pe lângă rambursă postală. — Pe rate nu se vinde.

1 orologiu remontoir de goldină cu capacuri admirabile, gravate ori lucii, în nimica deosebit de cele de aur veritabil, cu un lanț frumos de goldină și regulat punctual, mai înainte fl. 10.—, acum a fl. 5.75 cu garanție pe 5 ani. **1 orologiu remontoir din oțel negru** de o trănicioare vecinică, cu mecanism de precizie, regulat punctual pe secundă cu lanț elegant aurit, mai înainte fl. 12.50, acum a fl. 7.50. **1 orologiu remontoir de argint** cu capac dublu de argint veritabil de 13 unci, cu mecanism de precizie și garanție pe 5 ani cu un elegant lanț aurit, mai înainte fl. 18.—, acum fl. 9.—. **1 orologiu remontoir**, Prince of Wales, de argint veritabil cu capac dublu, 15 rubini, mecanism de precizie și garanție pe 5 ani, cu lanț elegant mai înainte fl. 20.—, acum fl. 11.—. **1 orologiu pentru dame de argint** veritabil de 13 unci aurit în foc, cu mecanism de precizie și garanție pe 5 ani, cu un elegant lanț lung, ori scurt, mai înainte fl. 18.—, acum fl. 10.—. **1 orologiu remontoir pentru dame de aur**, cu mecanism de precizie și garanție pe 5 ani cu lanț elegant aurit, mai înainte fl. 22.—, acum fl. 15.—. **1 orologiu remontoir pentru domni de aur**, cu mecanism de precizie și garanție pe 5 ani, mai înainte fl. 35.—, acum fl. 35.—. **1 inel de aur cu sigil pentru domni sau dame**, din aur de 14 carate probat din oficiu, cu peatră roșie, verde, albastră sau albă după plăcere a fl. 5.—, 6.—, 7.—, 8.—, 10.—. **1 inel de aur cu diamant veritabil** probat din oficiu a fl. 10.—, 12.—, 15.—.

Ne rugăm pentru binevoitoare comande cât mai grabnice. Ori-ce comandă se execută tot atât de conștient, ca și când cumpărătorul însuși ar fi de față.

Obiectele neconvenabile se schimbă ori se retrimite banii.

P. FROMM,

oroloage și giuvaere.

VIENA, II. Obere Donaustrasse 107.

[2044] 3—3

Foaie ilustrată pentru familie

„VATRA“

sub direcțiunea

dilor I. Slavici, I. L. Caragiale și G. Coșbuc.

Această revistă ilustrată este dirijată de unii dintre cei mai aprepiați scriitori români, cu menirea de a oferi onor. public cetitor români, cele mai bune scrieri ale celor mai talentați scriitori români din toate părțile locuite de Români. Trebuie în sfârșit o foaie, care să ocupe un loc de cinste pe masa fiecărei familii românești.

Nu va fi crută nici o jertfă pentru ajungerea acestui scop; grija de căpetenie fiind a nu lăsa să se strecoare în această revistă nimic nepotrivit cu tradițiile neamului nostru și cu moravurile familiei.

Cele mai bune romane, povestiri, poezii etc. originale și alese, vor ocupa primul loc și numai întâmplător în al 2-lea rând traducțiuni. Toate însă în cea mai curată, mai aleasă și mai frumoasă românească.

Artele, știința, recenziunile teatrale și musicale, noutățile literare, evenimentele însemnate, partea variată și humoristică, toate își vor avea coloanele speciale rezervate în această foaie, cu competență și cu onestitate redactate.

Nici viața casnică nu va fi neglijată: Sfaturi bune din punctul de vedere al educației, igienii, îmbrăcăminte, a traiului economic, felurite îndrumări folositoare economiei casei, vor fi tratate cu multă grijă.

Ilustrațiunile vor fi alese pe cât e cu putință din istoria neamului nostru, copii după tablourile artiștilor noștri și a celor străini, vederi felurite din țeara noastră și de pretutindena unde locuiesc Români.

În aceste condițiuni se va prezenta onoratalui public român, foaia ilustrată pentru familie

„VATRA“

ca un mărgăritor al literaturii noastre naționale, și va apărea de 2-ori pe lună, adică 24 fascicule pe an de câte 4 coale 4° mare, tipărită cu îngrijire pe hârtie velină.

Prețul abonamentului pe un an este:

Pentru Austro-Ungaria: coroane 24. Pentru țările Uniunii-Latine: fr. 24.

Vânzarea cu numărul: coroane 1.10 (Austro-Ungaria), franci 1.10 (țările Uniunii-Latine).

Subsemnatul vă roagă să primiți cu simpatie apariția acestei publicațiuni românești, și să-i asigurați continuitatea prin binevoitorul d-voastre sprijin, abonându-vă la ea.

Abonamente se primesc și în librăria „Institutului Tipografic“ Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 21.

Cu deosebită stimă:

C. SFETEA,

Librar-editor. — BUCUREȘTI.

[475] 26—30

ANUNȚ.

În cancelaria mea notarială află imediat aplicațiune [2235] 8—6

un adjunct

și

un practicant de notar

pe lângă condițiuni favorabile.

Reflectanții să se adreseze de-a dreptul la

Iuliu V. Albini,

notar de cere în Zlagna (Zalatna).

Institut Tipografic T. Liviu Albini.

Nr. 2905/94.

Publicațiune.

În 28 Octomvrie a. c. st. n. la 10 oare a. m. se va ține licitațiune publică în cancelaria comunală din Gurariului pentru exarândarea pășunatului în numiți comunei Cindrul, Nicolesei, Gânjoare și Foltea, precum și a moarei comunale pe timp de 3 ani începând cu 1 Ianuarie 1895.

Condițiunile detaliate se pot privi în oarele obicinuie oficioase în cancelaria comunală din Gurariului.

Săliște, în 3 Octomvrie 1894.

Pretorul suprem:

[2226] 2—2

Lemény.

La subscribul proprietar de moară în Bogșa-rom. se poate aplica cât mai curând

un morar,

care totodată e și mașinist.

Ofertele au a se adresa subscrisului cât mai îngrabă.

[2241] 1—3

Stimător:

Constantin Morariu.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască legea numită veterinară. Di Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare populară a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tirgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe

despre

LEGEA VETERINARĂ

și

BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(134 pag. mari)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

Institutul Tipografic în Sibiu.

Institutul Tipografic în Sibiu

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

1. **Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 80 bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Pipruș Pătru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, editor-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcărul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Fica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Îndărăniul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. **Blăstem de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. **Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Genuștea.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un pețitor îndărătnic.** Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Frietenul meu Văntură-Teasă.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpăratoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieți.** De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Sgarăritul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Muscii-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Pesacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnițoarea Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Rusalina păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbișionu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Roma invinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradus de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. **Clara Milici.** Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 b.
0. **Sută de ani.** De Ioan Slavici. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.

Celor-cc cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vândătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Tragerea deja
Marți

Losuri à 1 fl.

dela expoziția din
Lemberg.

Câștigul principal

60.000

Florini.

11 Losuri 10 fl. —
6 Losuri 5 fl. 50

pentru porto și lista câștigurilor sunt a se alătura încă 20 cr.

Se capătă în Sibiu la Iacob L. Adler, schimbător de bani.

recomandă:

Biurul de loterie

al expozițiunii regnicolare din Lemberg.

Viena, I. Bartensteingasse 4.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.